

Ramazan Biçer¹
Centrum Danışmanlık, Ortak

Şirketler için de Otomatik Bilgi Değişimi Başlıyor

Sevgili okuyucular, bir süredir gündemde olduğu için çoğunuzun uluslararası bilgi değişimi konusunu duyduğunu düşünüyorum. Bu kapsamda özellikle yurtdışındaki finansal kuruluşlarda varlıkları bulunan Türk vatandaşları bilgi değişiminden doğrudan etkileniyor. Gerçek kişiler için bilgi değişimi bazı ülkelerde 2016 yılı için 2017'den itibaren başlıyor. Buna göre, mali idareler kendi aralarında diğer ülke vatandaşların mali bilgilerini otomatik olarak paylaşacaklar.

Bilgi değişimi sadece gerçek kişiler ile sınırlı değil ve şirketler için de bilgi değişimi başlıyor. Belirli bir büyüklüğe sahip şirketler için uluslararası bilgi değişimi 2016 yılı mali verilerini içerecek şekilde ilk defa 2017 sonunda yapılacak.

Kapsama Giren Şirketler

Türkiye'nin de aralarında bulunduğu G-20 ve OECD ülkelerinin yanında çok sayıda ülke, çok uluslu şirketlere ait verileri kendi aralarında paylaşmaya hazırlanıyor. Ülke Bazlı Raporlama (Country-by-Country Reporting) olarak adlandırılan bildirim kapsamına ise 750 Milyon Euro'dan fazla konsolide geliri bulunan çok uluslu şirketler grubu giriyor.

Kapsama giren şirketler açısından farklı uygulamaların da söz konusu olacağı anlaşılıyor. Örneğin, Avrupa Birliği çıkardığı taslak bir direktif ile kapsama girecek şirketler için belirlenen konsolide gelir toplamına ilişkin kriteri 40 Milyon Euro olarak belirlemeyi öngörüyor. Kapsama giren şirketler bakımından sektörel bir ayırım ise söz konusu değil ve konsolide ciro sınırını aşan tüm şirketler raporlama yapmak zorunda olacak.

Otomatik Bilgi Değişiminin Şirketlere Etkisi

Otomatik bilgi değişimi kapsamına giren çok uluslu şirketler; iştiraklerinin faaliyet gösterdiği her bir ülke ile ilgili işlem miktarları, vergi öncesi kar veya zarar, ödenen kurumlar vergisi, tahakkuk eden kurumlar vergisi, nominal sermaye, geçmiş yıl zararları, çalışan sayısı ile varlıklar gibi bilgileri ana merkezlerinin bulunduğu ülkenin vergi idaresine bildirecekler. İlgili ülkenin vergi idaresi de bu bilgileri takip eden mali

yılda diğer ülkelerin vergi idareleri ile herhangi bir talebe bağlı olmaksızın otomatik olarak paylaşacak.

Otomatik bilgi değişiminin şirketlere en önemli etkisi ise ülke bazlı raporlama ile bildirilecek verilerin vergi idareleri tarafından risk analizi kapsamında değerlendirmeye tabi tutulacak olması. Bu da özellikle suni olarak oluşturulmuş şirket yapılarının var olması ve karın bu yapılarda toplanması durumunda beyanda bulunan şirketler grubu için ciddi risk yaratabilir.

Nasıl Hazırlanmalı?

Otomatik bilgi değişimi kapsamında beyan edilecek ülke bazlı raporlama özünde üç tablodan oluşuyor ve karmaşık bir yapısı bulunmuyor. Ancak, bildirim etkileri değerlendirilmeden beyanda bulunulması durumunda yapılacak raporlama bir tür saatli bombaya benzetilebilir. O nedenle, söz konusu raporlama ilk kez 2017 sonunda yapılacağı için beyan dönemine kadar etki analizinin yapılarak gerekli değişikliklerin yapılmasında fayda bulunuyor.

Türk Şirketler Otomatik Bilgi Değişiminden Nasıl Etkileniyor?

Türkiye'de ülke bazlı raporlama için yasal alt yapı "6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesine Dair Kanun" ile Kurumlar Vergi Kanununda yapılan değişikliklerle hazırlandı. Ancak, ikincil mevzuat taslak olarak hazırlanmasına rağmen şimdiye kadar yürürlüğe girmedi. Kolombiya ve Kenya gibi ülkelerin dahi bu yöndeki yasal düzenlemelerini çoktan gerçekleştirdiğini dikkate alırsak Türkiye'nin gecikmeli de olsa gerekli adımları atacağını düşünüyorum. Aksini düşünmek, Türkiye'nin vergi kayıpları ile mücadele etmek istemediği anlamına gelecektir.

Ayrıca belirtmem gerekirse, 2023'de dünyanın ilk 10 ekonomisinden birisi olmayı hedefleyen bir ülkenin diğer ülkelerin gerisinde kalmaması; hatta en büyük eksikliklerimizden birisi olan uluslararası vergi konularına özgü bir kanun çıkarmak gibi daha ileri adımlar atması gerektiği kuşkusuz.

Diğer taraftan, Türkiye hiçbir düzenleme çıkarmasa dahi çok uluslu Türk şirketlerinin örneğin Avrupa Birliği ülkeleri, Rusya veya Çin gibi ülkelere birisinde bu raporlamayı ilgili düzenleme gerçekleştirildiği için yapmaları gerekecek. Bu da gösteriyor ki Türkiye'de yasal düzenleme çıksa da çıkmasa da çok uluslu Türk şirketlerinin uluslararası otomatik bilgi değişiminden kaçınmaları mümkün görünmüyor.

¹ Dünya Gazetesinin 23 Mart 2017 tarihli sayısında yayınlanmıştır